

самоповаги, самокритичності. Їм притаманна наявність позитивних мотивів навчально-професійного й особистісного самовдосконалення, здатністю до вольових дій щодо подолання вад власного «Я» [2].

Зміцнення і формування позитивної «Я-концепції» – це завдання вищої школи, оскільки позитивна «Я-концепція» сприяє розкриттю і реалізації внутрішніх можливостей студента в напрямку його успішної професійної підготовки, творчого саморозвитку. Слід систематично здійснювати роботу для розвитку позитивної «Я-концепції» на засадах акмеології, яка передбачає:

- психокорекцію настанов викладачів щодо студентів як майбутніх викладачів: проведення акмеологічних семінарів-практикумів, семінарів-тренінгів «Успішний викладач»;
- забезпечення умов щодо трансформації «Я-концепції» студентів: запровадження в навчальний процес нетрадиційних організаційних форм і активних методик навчання; психологічна емоційно-ціннісна підтримка студентів під час практик; робота групи психотренінгу «Я – майбутній педагог» [1].

Література

1. Ігнатюк О. Теоретичний аспект творчого саморозвитку викладача [Електронний ресурс] / О. Ігнатюк. – Режим доступу:<http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/917/1/Ignatyuk.pdf>
2. Медвідь Н.С. Розвиток «Я-концепції» студента у системі «студент-викладач» у педагогічному ВНЗ [Електронний ресурс] / Н.С.Медвідь. – Режим доступу: <http://www.psyh.kiev.ua>

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Пухір Віра Миколаївна, Кірдан Олена Леонідівна

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
20300, вул. Садова, 2, м. Умань, Черкаська область, Україна

Теоретично обґрунтовано поняття «конкурентоспроможність вищого навчального закладу». З'ясовано внесок зарубіжних та вітчизняних учених у розробку теоретичних засад конкурентоспроможності.

Формування єдиного освітнього простору, зміна його кількісно-якісних характеристик, обумовлених процесами глобалізації, вимагають перегляду підходів до управління конкурентоспроможністю вітчизняних вищих навчальних закладів. Рівень їх конкурентоспроможності залежить не тільки від потенційних можливостей і вирішення проблем оптимального використання ресурсного забезпечення, а й від кон'юнктури ринку освітніх продуктів, який в Україні характеризується значною диференціацією, посиленням боротьби за споживачів через об'єктивні причини, пов'язані з ускладненням демографічної ситуації. Це потребує вироблення і впровадження нової концепції управління конкурентоспроможністю ВНЗ як системи поглядів, методологічних положень та адекватних їм управлінських технологій.

Теоретичним і практичним аспектам управління конкурентоспроможністю організацій присвячені дослідження Г. Азоєва, І. Ансоффа, О. Ареф'єва, О. Ареф'євої, І. Аренкова, І. Арташиної, Г. Багієва, Л. Балабанової, І. Бланка, В. Брукхарда, Г. Ватсона, Р. Венетуччі, О. Віханського, А. Войчака, І. Герчікової, А. Градова, Л. Довгань, П. Зав'ялова, Р. Кемпа, Х. Клаузена, Ф. Котлера, В. Кроковскі, М. Круглова, Ж.-Ж. Ламбена, Д. Лейдіна, А. Мазаракі, О. Михайлової, В. Оберемчук, Й. Охінати,

О. Подсолонко, І. Піддубного, К. Редченко, Ю. Соловйової, Н. Тарнавської, А. Томпсона, Т. Фаррі, Р. Фатхутдінова, З. Шершньової, Й. Шетті, В. Шинкаренка, А. Юданова та інших науковців.

Приєднання України до Болонської Декларації актуалізувало проблему формування нових підходів до управління конкурентоспроможністю ВНЗ. Незважаючи на ґрунтовний розгляд багатьох економічних та управлінських аспектів функціонування ВНЗ в працях Л. Антошкіної, В. Боброва, Н. Верхоглядової, Т. Данилової, І. Іванової, І. Каленюк, Є. Князева, В. Кременя, В. Куценко, В. Лазарева, С. Мамонтова, М. Матвіїва, Т. Оболенської, М. Пашенка, Ю. Петруні, Л. Соколова, Т. Фінікова, Н. Ушакової, проблему управління конкурентоспроможністю ВНЗ недостатньо вирішено у теоретичному плані і не адаптовано до рівня практичного застосування.

Критичний огляд та систематизація наявних тлумачень конкурентоспроможності дозволив нам запропонувати власне визначення конкурентоспроможності ВНЗ, яке, на відміну від існуючих тлумачень, враховує особливості функціонування ВНЗ та динамічність їх порівняльних характеристик з точки зору впливу на існуючі та формування нових потреб клієнтів. Відзначено, що конкурентоспроможність ВНЗ визначається, насамперед, конкурентоспроможністю його освітніх продуктів (порівняльною динамічною здатністю до задоволення потреб конкретного клієнта у певний період часу), а також конкурентоспроможністю ресурсного забезпечення (порівняльною динамічною здатністю наявної системи ресурсів, в т. ч. компетенцій, формувати і утримувати конкурентні переваги).

Аналіз основних підходів до управління конкурентоспроможністю ВНЗ дозволив визначити доцільність впровадження в управлінську практику стратегічного маркетингового підходу для формування і розвитку конкурентних переваг як порівняльних динамічних характеристик закладу, які забезпечують його конкурентостійкість та конкурентогнучкість.

АКРЕДИТАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Рашкевич Юрій Михайлович

Національний університет “Львівська політехніка”,
79013, вул. С. Бандери, 12, м. Львів, Україна, rashkev@lp.edu.ua

У доповіді проаналізовані основні задачі, проблеми та виклики, пов'язані із акредитацією освітніх програм в контексті імплементації нового українського законодавства про вищу освіту.

Згідно із Статтею 18 нового Закону “Про вищу освіту” [1] акредитація освітніх програм здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти. Основну роль тут відіграють галузеві експертні ради, при цьому згідно із Статтею 21: “Члени галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти не можуть входити до складу Науково-методичної ради та науково-методичних комісій центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки” (тобто - Міністерства освіти і науки України).

Тут існують принаймні дві проблеми, які можуть перерости в загрози:

- Формування єдиної філософії та єдиного підходу до створення нових стандартів освітньої діяльності/вищої освіти та проведення ліцензійних та акредитаційних експертиз, оскільки за перше відповідає Міністерство освіти і науки України, за друге – Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.